

Op te bergen
in de band van
12 november 2008

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

**van de vergadering van de
Statencommissie Cultuur en Welzijn**

gehouden op 29 oktober 2008

INHOUD

Opening	3
Vaststelling van de agenda	4
Verslag vergadering 17 september en de lijst van toezeggingen	4
Ingekomen stukken	4
Rondvraag	4
Rapport Senioreneconomie van de Bestuurscommissie OCWZ	5
Resultaten en evaluatie Drenthe Beweegt!	7
Rapport Cultuurbeleid provincie Drenthe, onderzoek naar musea, podiumkunsten en festivals, van de Noordelijke Rekenkamer	10
Statenstuk 2008-349, Begroting 2009	13
Mededelingen	19
Sluiting	19
Toezeggingen	20

STATENCOMMISSIE CULTUUR EN WELZIJN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 29 oktober 2008 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

J. Slagter (voorzitter)
H. Beerda (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
D.B. Dijkstra (CDA)
R.D. Esseveld (SP)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
E. Hemsteede (PvdA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
K. Kuipers (GroenLinks)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen (CDA)
mevrouw J.H. Mustamu (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
mevrouw G.H. Smith (GroenLinks)
mevrouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
A. van der Tuuk (PvdA)
J. Vester (SP)
B.J. Ziengs (VVD)

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
R.W. Munniksmas (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw A.J. de Leeuw (commissiegriffier)
H.G. Warmelink (Noordelijke Rekenkamer)
mevrouw J.L.C.M. Wolters (Noordelijke Rekenkamer)
A. Draijer

Met kennisgeving afwezig:

T. Stelpstra (ChristenUnie)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en deelt mede dat de heer Stelpstra verhinderd is.

De heer DRAIJER geeft uitleg over het nieuwe camerasysteem in de zaal voor videonotulering en webcasting. De camera's zijn gekoppeld aan de sprekersposten. Wanneer een spreker die indrukt, wordt de camera op hem of haar gericht. Er wordt proefgedraaid, om in december te beginnen met live-uitzendingen via internet. Een en ander heeft als doel om de provincie beter op de kaart te zetten. Bovendien wordt zo de transparantie bevorderd. Suggesties en opmerkingen zijn van harte welkom.

De heer DIJKSTRA vraagt of het nog steeds aan de voorzitter is om een interruptie toe te staan. Of is het nu simpelweg drukken op de sprekerspost?

De VOORZITTER wil het laten zoals het is.

2. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

3. Verslag vergadering 17 september 2008 en de lijst van toezeggingen

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

De heer HEMSTEEDE wijst op de kortetermijntoezegging nr. 6, van gedeputeerde Munniksma, om een culturele POP-kaart uit te brengen. Die is al een jaar oud. Om de gedeputeerde een handje te helpen, wordt hem alvast een kaart van Drenthe aangeboden. Die hoeft alleen nog maar ingevuld te worden.

De heer ZIENGs vraagt naar kortetermijntoezegging nr. 7. Die slaat op de bereikte resultaten met flexibele marktwerking in de cultuursector. Het is zinvol dat de commissie hierover kan beschikken in december, als de Culturele Agenda zal worden besproken. Lukt dat?

Mevrouw HAARSMA zal het aan gedeputeerde Munniksma voorleggen. De heer Ziengs krijgt in ieder geval een antwoord.

4. Ingekomen stukken

De heer BEERDA stelt voor om bij B.3 van de voorgestelde wijze van behandeling af te wijken. Als het rapport Zorg in Drenthe wordt betrokken bij de Sociale Agenda krijgt het immers niet de aandacht die het verdient. Hij wil dit rapport agenderen voor de eerstvolgende commissievergadering.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

Ten aanzien van de overige ingekomen stukken, inclusief aanvulling, wordt conform de voorgestelde behandeling besloten.

5. Rondvraag

Mevrouw KAAL vraagt naar het onderzoeksrapport over de stichting EuroChamp. Wat is de stand van zaken?

Mevrouw HAARSMA gaat ervan uit over twee, drie weken het definitieve rapport te ontvangen. Het rapport vraagt meer tijd dan nodig, omdat de betrokkenen niet in staat waren de vragen binnen de termijn te beantwoorden. Bovendien heeft de advocaat van betrokkenen op basis van het conceptrapport om uitstel gevraagd. Deloitte heeft dat verzoek in het kader van de zorgvuldigheid gehonoreerd.

6. Rapport Senioreneconomie, toegezonden bij brief van de Bestuurscommissie OCWZ van 20 mei 2008

De heer BEERDA merkt op dat de senioreneconomie vaak aan de orde is, bij welzijn en zorg, wonen, economie en onderwijs. Vandaar de vraag van de staten aan het Onderzoeksbureau om een rapport hierover.

Uit het rapport komt een divers beeld van senioren naar voren. Mensen die net 55 geworden zijn, wonen bijvoorbeeld niet ineens in een gelijkvloers appartement. De senioreneconomie bestaat eigenlijk niet, maar maakt deel uit van de gewone economie. Veel algemeen beleid is daarmee ook op senioren gericht.

De vraag is of er specifiek beleid gemaakt moet worden voor de senioreneconomie. Wie moet dat beleid bovendien uitvoeren: rijk, provincie, gemeente of allemaal wat?

Boeiend is de vaststelling op bladzijde 9 van het rapport: senioreneconomie is wat anders dan seniorenbeleid. In de praktijk loopt het toch door elkaar. Senioreneconomie minus seniorenbeleid is echter niet veel. Senioren moeten daarom niet alleen als consumenten, maar ook als producenten gezien worden. Dat aspect blijft onderbelicht. Niet potverteren, maar produceren!

In het rapport worden de nodige ballonnetjes doorgeprikt. Senioren willen niet allemaal en onder alle omstandigheden zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Het begrip Drentenieren blijft daarnaast meer wens dan feit. Slechts een beperkt aantal mensen wil het laatste deel van hun leven slijten tussen groen en hunebedden.

Het rapport neemt lijsten met allerlei activiteiten op, hoewel het allemaal in de sfeer van beleid, zorg en welzijn zit en weinig in de sfeer van productie. Limburg voert volgens het Onderzoeksbureau een spetterend seniorenbeleid. Door wisseling van gedeputeerden is dat echter al weer weggezaakt. Het is en blijft kennelijk lastig om de senioreneconomie als economie te zien.

Aardig is het idee om in Drenthe, à la de provincie Limburg, een seniorentender uit te schrijven. Die moet gericht zijn op de definitie van senioreneconomie van het rapport. Wat vinden de andere fracties en het college hiervan?

Ook de rol van de provincie beperkt zich tot veel los beleid. Een provinciale aanpak is er niet, wat overigens begrijpelijk is, gezien het kleine verschil tussen de wensen van 55-minners en 55-plussers.

Wat moeten de staten met dit rapport? Er is veel gesproken over vergrijzing als kans en over "Silverado". Het is bovendien bekend dat de Nederlandse bevolking in aantal krimpt. Het is goed om die twee elementen te combineren. Dat levert kansen op voor ondernemers, senioren en provincie. Niet alleen zorg dus, maar ook het idee van "de tweede carrière" meenemen. Dit moet ook deel uitmaken van de convenanten met de gemeenten in het kader van de Sociale Agenda.

Ook verdient het aanbeveling te onderzoeken of een werkconferentie over senioreneconomie nuttig kan zijn.

Mevrouw STIJKEL noemt twee dingen uit het rapport van belang. Een goede sociale infrastructuur is nodig om eenzaamheid tegen te gaan. Daarvoor moeten voorzieningen en diensten ontwikkeld worden in samenwerking met de maatschappelijke organisaties. Ook moet er aandacht komen voor ontwikkeling van de tweede carrière. Het rapport noemt het een soort ID-banen bij voor- en doorprojecten. Dat is een aansprekend idee.

De heer ZIENGs onderschrijft de opmerking van de heer Beerda over de scheiding tussen consument en producent en de ontorechte focus op zorg. De lijsten aan activiteiten en beleid in het rapport laten zien dat arbeidsparticipatie voor senioren onderbelicht is. Is dat een bewuste keuze? Of ziet de gedeputeerde ook een rol voor senioren als producenten?

De heer KUIPERS ziet het rapport als een eerste verkenning. Veel informatie is bij de staten echter al bekend. De vraag is: wat nu? Wat te doen met de opmerking in het rapport dat ondernemers fors zouden moeten investeren? Zijn de ondernemers doordrongen van de kansen die hier liggen? Ziet de provincie perspectieven voor een project à la Sun City? Of komt er in Drenthe meer van hetzelfde?

Dit rapport verdient een vervolg in de vorm van een discussienota over de kansen en mogelijkheden voor de provincie Drenthe. Dat vereist een inbreng van de ouderenorganisaties, de Kamer van Koophandel, de woningcorporaties enz. Die nota kan vervolgens goed worden gebruikt bij de voorbereiding van de door de heer Beerda voorgestelde werkconferentie.

De heer VESTER heeft het rapport met belangstelling gelezen, al roept het ook veel vragen op. Voor een groot project à la Sun City bleek geen interesse bij projectontwikkelaars. Toch gaat het om belangrijke zaken. Het rapport verdient dan ook een voortzetting.

Mevrouw MASTWIJK roept de commissievergadering van 3 november 2004 in herinnering. Toen heeft het CDA, gevolgd door GroenLinks en PvdA in mei 2005, allerlei voorstellen over de senioreneconomie gedaan. Het CDA kwam met het Cure and Care Valley-voorstel om de kansen van de vergrijzing te benutten. De rol van de provincie is te ondersteunen, te coördineren en wellicht subsidie te verlenen. Dat laatste kan echter alleen als een vervolg van een project is gewaarborgd.

Ook in 2004 zag het CDA de senioreneconomie niet alleen als economie. Bij het maken van beleid moet eenvoudigweg rekening worden gehouden met oudere mensen die lekker in Drenthe willen wonen. Dat vereist plannen voor de economie in de gehele breedte, in het licht van ouderen als producenten, bijvoorbeeld als steun voor beginnende of jonge ondernemers of als adviseur voor leeftijdbestendige woningen of goed bereikbaar openbaar vervoer. Ook het landelijk beleid is om ouderen langer te laten werken. Er kan ook gedacht worden aan het bijbrengen van maatschappelijke vaardigheden aan scholieren.

In december 2006 zijn hierover convenanten gesloten. Wat is daarvan de uitwerking voor wonen, werk en zorg?

De doelstellingen in het rapport zijn heel duidelijk. De heer Kuipers heeft opgemerkt dat ondernemers flink moeten investeren. VNO-NCW Noord heeft echter al in februari 2006 laten weten dat het idee van Care Valley omarmd moet worden. De ondernemers zitten dus niet stil. De provincie moet nu iets doen om niet het gevaar te lopen straks alleen maar achter de muziek aan te lopen.

De heer KUIPERS zegt niet te twijfelen dat ondernemers bereid zijn om te investeren. Uit het rapport blijkt echter dat forse investeringen nodig zijn, wat extra financiële druk oplevert. Het is de vraag of alle individuele ondernemers daarvan doordrongen zijn.

Mevrouw MASTWIJK denkt van wel.

De VOORZITTER stelt vast dat op het CDA na alle fracties een vervolg op prijs stellen.

Mevrouw MASTWIJK vindt het beleid voor de senioren in het kader van de te bespreken Sociale Agenda te mager. Dit punt moet in die discussie aan de orde komen.

Mevrouw HAARSMA is het ermee eens dat er veel aandacht is voor wonen, welzijn en zorg voor senioren. Daarvoor is al veel werk verzet. In drie regio's zijn hierover convenanten met gemeenten, woningbouwcorporaties en zorgaanbieders gesloten. Daarmee is het werk voor de provincie volbracht. Ook gezien het rapport is het nodig om het idee van senioreneconomie, inclusief het element van productie, te koppelen aan de demografische ontwikkeling en het omgevingsbeleid. In maart 2009 is er een grote bijeenkomst over integraal beleid, over krimp van de bevolking en over kansen voor senioren.

TWEDE TERMIJN

De heer BEERDA vindt het voorstel van mevrouw Mastwijk om de senioreneconomie mee te nemen bij de Sociale Agenda niet goed. Dat wordt weer beleid, zorg, welzijn en te weinig economie. Er moet een koppeling gemaakt worden met ruimtelijke ordening en de economische aspecten daarvan.

Mevrouw MASTWIJK reageert dat het ook gaat om het heel grote welzijnsterrein.

De heer BEERDA constateert dat welzijn geen deel uitmaakt van omgevingsbeleid of "Het gezicht van Drenthe".

Mevrouw MASTWIJK is het daarmee oneens. Er zit een welzijnsaspect in het ruimtelijkeorderingsbeleid.

De heer BEERDA heeft altijd begrepen dat over zorg en welzijn in de commissie Cultuur en Welzijn wordt gesproken. Om een stap verder te zetten met de senioreneconomie, wat iets anders is dan sociaal beleid, moet aanknopng worden gezocht bij de Wet op de ruimtelijke ordening, het omgevingsbeleid en de economie.

Mevrouw MASTWIJK zegt economie als eerste te hebben genoemd.

De heer ZIENGs vindt de gedeputeerde duidelijk. Er liggen kansen, maar niet voor de commissie Cultuur en Welzijn.

De heer KUIPERS vindt de plannen voor maart 2009 prima. Voorkomen moet worden dat de discussie over senioreneconomie ondersneeuwt.

De VOORZITTER stelt vast dat het initiatief bij het college ligt.

7. Brief van gedeputeerde staten van 8 oktober 2008, kenmerk 41/5.9/2008011746, over resultaten en evaluatie Drenthe beweegt!

De heer ZIENGs heeft met grote belangstelling uitgekeken naar de evaluatie. Die stelt echter diep teleur. Misschien hebben de betrokken partijen geprobeerd er een succes van te maken. Blijkbaar waren de staten destijds overtuigd van het nut van de campagne. De belangrijkste conclusie van de evaluatie is echter dat er geen draagvlak voor dit mooie plan is bij de gemeenten. Dat betekent dat de provincie meer vraaggestuurd in plaats van aanbodgestuurd moet werken. Dit moet een belangrijke les zijn voor de toekomst.

Mevrouw SMITH merkt op dat bewegen belangrijk is. Daarom is in 2006 4,5 ton extra vrijgemaakt voor Drenthe beweegt! In de evaluatie ontbreekt echter een financieel verslag. De BOS-activiteiten (buurt, onderwijs, sport) zijn maar in negen van de twaalf gemeenten uitgevoerd. Dat is jammer omdat die preventief kunnen werken. De sportinfrastructuur is uitstekend, maar maakt nieuwsgierig naar de sportmonitor. Is die bijna klaar? Wat is bovendien het resultaat van de vele inspanningen op promotiegebied? Hoe zit het met de deelname van de Drentse bevolking? Vooralsnog is alleen de naamsbekendheid geslaagd. Ook is de waarschijnlijk met veel geld ontwikkelde internetsite inmiddels gedateerd. Waarom wordt die niet up-to-date gehouden? Al met al dus een slecht evaluatierapport.

Mevrouw STIJKEL heeft zich verbaasd over de lange lijst in de bijlage met activiteiten en inspanningen. Het grote gemis in het rapport zijn immers de resultaten. Hoeveel mensen zijn er gaan bewegen? Wordt dit wel zichtbaar met de sportmonitor?

Spijtig is dat de lokale invulling onvoldoende uit de verf is gekomen. De reden zou liggen in een gebrek aan capaciteit voor actieve bijdragen. Ligt dat aan de financiën of aan menskracht?

De heer DIJKSTRA denkt dat de heer Ziengs helemaal gelijk heeft. De evaluatie is teleurstellend. Is het budget helemaal opgemaakt aan slingers, spandoeken en dergelijke? Is er tussentijds bijgestuurd? Zijn er aanwijzingen geweest voor onvoldoende deelname? Er moet in het vervolg meer aandacht zijn voor de gemeenten. Is de gedeputeerde bereid de positieve elementen van het rapport te betrekken bij een

vervolg? Voortaan moet de focus duidelijk zijn en moet duidelijk zijn wat de provincie wil. Nu is groots ingezet op marketing, wat echter geen mensen in beweging krijgt. Jammer dus van een op zich goed project.

Mevrouw MUSTAMU maakt uit de bijlagen op dat veel communicatiemiddelen zijn ingezet en veel activiteiten zijn georganiseerd. Wordt daarover nog een financiële verantwoording afgelegd?

Over de BOS-projecten worden tussentijdse rapportages verstrekt. Hoe is een en ander lokaal ingevuld? Kunnen de staten hierin inzicht verkrijgen?

De thema's Mijn dag en Mijn beweging van de concept-Sociale Agenda worden genoemd in de evaluatie. In 2007 zijn 70% van de volwassen Drenten aan het sporten gegaan. De helft van deze groep heeft echter overgewicht, een kwart zelfs ernstig overgewicht. Het feit dat dit hoger ligt dan het landelijk gemiddelde wijst erop dat hier nog veel sportwerk te verrichten is.

Uitgangspunt van Mijn beweging is dat iedereen in Drenthe op passende wijze kan sporten en bewegen. Een belangrijke voorwaarde is een grote diversiteit. Allochtonen, vrouwen, mensen met lichamelijke beperkingen, oudere mensen en arme mensen moeten ook mee kunnen doen.

De heer VESTER herinnert zich dat in juni 2007 al eens gesproken is over de stand van zaken bij Drenthe beweegt! Er zou toen een evaluatie plaatsvinden met het oog op eventuele bijsturing. Van bijsturing lijkt echter geen sprake. Zijn de doelgroepen elke twee maanden bereikt? Daarover staat toch niets in de evaluatie? Hoeveel mensen zijn bereikt? Is er sprake van een follow-up?

De door Creative Wave ontwikkelde site van Drenthe beweegt! is voor de doelgroepen weinig dynamisch. Drenthe beweegt! lift mee op de actie 30minutenbewegen. Die site biedt allerlei spelletjes, onderzoeken en testen. Het enige is een agenda vol met brunchwandelingen.

Er zijn bidons uitgedeeld aan mensen die al sport beoefenden. Dat gebeurde in een leeg Emmenstadion met enkele prominenten met twee dozen vol bidons. Hoe hebben de ingezette ambassadeurs een en ander beleefd?

Het rapport geeft geen inzicht in wat er is gebeurd en ook niet in de financiële afhandeling. Tot voor kort stond er onder de site: ontwikkeld door Creative Wave. Die naam is plotseling weg. De site zou in handen van de provincie zijn. Dat blijkt echter niet het geval.

Mevrouw HAARSMA vraagt zich af: is het glas halfvol of halfleeg. Twee jaar geleden is de nota Drenthe beweegt! lovend ontvangen. Het plan was erop gericht om meer mensen aan het sporten te krijgen in Drenthe, ook met het oog op het gevaar van overgewicht. Indertijd is besloten er een campagne aan te wijden met het oog op meer naamsbekendheid voor Drenthe beweegt!. De insteek was dus niet om een bepaald aantal mensen in beweging te krijgen, maar om het belang van sport te onderstrepen. De gemeenten waren enthousiast, maar zagen ook dat de uitvoering menskracht en energie kost. Aan de BOS-regeling hebben "maar" negen gemeenten meegedaan, omdat de overige drie het niet voor elkaar kregen. De provincie kan die regeling natuurlijk niet dwingend opleggen. Negen gemeenten zagen echter het belang in van een goede sportinfrastructuur.

Er zijn activiteiten geweest die niet goed werden bezocht. Een en ander is tussentijds geëvalueerd, zodat daarna meer mensen bereikt kunnen worden. Opzet van de campagne was om zo veel mogelijk te stimuleren. Achteraf gezien zijn sommige activiteiten minder goed geslaagd.

De provincie was ambitieus en heeft de nek uitgestoken. Om de resultaten bekend te krijgen, komt er een sportmonitor. In de toekomst kunnen de resultaten dus veel beter in kaart worden gebracht. Daarop kan vervolgens worden gestuurd.

Overigens gaat de samenwerking tussen provincie, NISB (Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen) en de gemeenten gewoon door. Nu de campagne is afgelopen, zijn ook de toeters en bellen verleden tijd. De les is dat bij de Vuelta in het jaar 2009 het onderwijs veel beter betrokken moet worden.

De staten zijn akkoord gegaan met Drenthe beweegt!, inclusief de campagne. Toen zijn ook de financiën goedgekeurd. Dat geld, ongeveer € 70.000,-, is vervolgens keurig besteed binnen de door de staten aangegeven kaders.

De evaluatie heeft lang op zich laten wachten. Dat heeft te maken met de organisatie. De provincie heeft dan ook vele malen geïntervenieerd. SportDrenthe heeft adequaat gewerkt. Het kan natuurlijk altijd beter. Het glas is dus halfvol.

Eind van deze maand verschijnt er een strategische agenda over doorontwikkeling van sportief Drenthe, inclusief de rol en de taken van de provincie.

TWEEDE TERMIJN

De heer ZIENGs wijst erop dat op 13 juni 2007 schriftelijke vragen zijn gesteld over de voortgang. Daarop is vervolgens op 18 september antwoord gegeven. Er zouden gesprekken plaatsvinden over nadere aansturing van de campagne. Welke aansturing is er geweest?

Mevrouw HAARSMA legt uit dat één keer in de drie à vier weken ambtelijk overleg is geweest, aangevuld met tweemaandelijks bestuurlijk overleg met de directie van SportDrenthe en Creative Wave. Daarbij is geïntervenieerd door het college.

De heer ZIENGs vraagt naar het resultaat van die gesprekken.

Mevrouw HAARSMA herhaalt dat de campagne beter had gekund. Per saldo is er echter geen reden tot ontevredenheid. Ook de gemeenten zijn zeker niet ontevreden.

De heer DIJKSTRA hoort de gedeputeerde zeggen dat een van de lessen is dat het onderwijs nauwer bij de zaak moet worden betrokken. In de begroting staat dat maar liefst 90% van de jongeren tussen zes en negentien jaar aan sportbeoefening moet gaan doen. Is het college niet te ambitieus?

Mevrouw HAARSMA vindt dat het college altijd ambitie moet uitstralen. De provincie gaat bij de gemeenten met combinatiefunctionarissen aan de slag. Dan ligt het waar het hoort.

De heer DIJKSTRA wijst op het woord "moeten". Wat als het percentage niet gehaald wordt?

De heer VAN DER TUUK ziet een ander leermoment. Er is een campagne gevoerd voor een brede doelgroep. Ook gezien de discussie over rol en taken van de provincie moet veel meer naar niches gekeken worden. Betekent dit dat de discussie over SportDrenthe doorgeschoven moet worden naar de behandeling van de Sociale Agenda over een paar weken?

Mevrouw HAARSMA merkt op dat de Sociale Agenda een hoofdstuk kent dat Mijn beweging heet. Dat hoofdstuk is gebaseerd op het idee dat de provincie scherper aan de wind moet varen. De provincie moet beter kijken wat zij wel en niet moet doen. Op het gebied van sport wil de provincie de gemeenten faciliteren en helpen bij het opzetten van een infrastructuur. Zo wordt getracht Drenthe in beweging te krijgen. Breedtesport en topsport bevorderen elkaar immers. In het jaar 2012 hoopt de gedeputeerde bijna honderd combinatiefunctionarissen bij de gemeenten te zien.

De heer VESTER herhaalt de vragen naar de site van Drenthe beweegt!. Is de gedeputeerde bereid de staten een gedetailleerd overzicht te geven van de geldstromen?

Mevrouw HAARSMA vindt de vraag naar een financieel overzicht onzin. Het door de staten goedgekeurde bedrag voor de nota Drenthe beweegt! is keurig besteed. Naar de site wordt zo snel mogelijk gekeken. Die moet eind 2008 weer op orde zijn.

De heer VESTER herhaalt zijn interesse in de geldstromen tussen SportDrenthe en Creative Wave. Of is dit meegenomen in het rapport dat de staten over twee, drie weken krijgen?

Mevrouw HAARSMA benadrukt dat het bedoelde onderzoek gericht is op de subsidiesystematiek. De heer Vester heeft het over reguliere uitvoering. Dat is iets anders dan een subsidierelatie. Het is bovendien niet juist om separaat een instelling te bespreken die gekoppeld is aan de uitvoering van Drenthe Beweegt!.

De VOORZITTER constateert dat de brief voldoende is besproken.

(De heer Munniksma verschijnt ter vergadering.)

8. Rapport Cultuurbeleid provincie Drenthe, onderzoek naar musea, podiumkunsten en festivals, van de Noordelijke Rekenkamer

- Feitelijke vragen

De heer VAN DE BOER merkt op, net als vele andere sprekers, geen vragen te hebben. Reden is de zeer instructieve bijeenkomst op De Hertenkamp, waarbij inhoudelijk inzicht is verschaft in het rapport en de totstandkoming daarvan.

- Bespreking

Mevrouw SMITH merkt op dat Drenthe er bekaaid van afkomt bij de toekenning van rijks gelden. Het aanbod van de podiumkunsten ligt daarnaast onder het landelijk gemiddelde. De musea doen het gelukkig wel goed, vooral met de tentoonstelling "Go China".

Het onderzoek stelt dat doelen, subsidies, indicatoren en streefwaarden te veel verspreid zijn: een zoekplaatje. Een en ander is niet goed uitgevoerd. De financiële stukken vertonen bovendien een manco bij het cultuurbeleid. Daarnaast kan niet aangetoond worden of er meer kwaliteit is gekomen in Drenthe. De staten moeten zich een en ander aantrekken.

Wie geld flexibeler wil inzetten op nieuwe initiatieven, moet dat ook doen. Het idee van een visitatie- en adviescommissie valt dan ook in goede aarde.

In het onderzoek staat dat prestatiesubsidies beter afrekenbaar moeten worden. Instellingen die onvoldoende of niet presteren, moeten een deel van hun subsidie terugbetalen. Daarvan is nu nog geen sprake. Dat is oneerlijk ten opzichte van goed presterende instellingen.

Volgens het onderzoek zijn economische "spin-offs" niet altijd bekend. Als de staten dat belangrijk vinden, zoals bij De Buitenplaats, moet daarop meer nadruk worden gelegd. Dat geldt ook voor de sociale cohesie en de maatschappelijke effecten. Kan het Onderzoeksbureau daar wellicht onderzoek naar doen? Hoe zien GS het voor zich om een en ander meer inzichtelijk te maken, zie bladzijde 39?

De conclusies en aanbevelingen van het rapport onderschrijft spreekster. De proactieve provinciale rol verdient meer aandacht.

De heer HEMSTEEDE hoorde een redelijk positief verhaal over het cultuurbeleid bij de presentatie van het rapport. Lezing van het rapport nuanceert dit beeld echter. Zo brengt de provincie de prestatiesubsidies niet in praktijk. De bijdrage van de culturele opbrengsten is niet vast te stellen. Een voorstelling van de PeerGroup wordt voor € 105.000,- gesubsidieerd, wat bij slechts vijfhonderd bezoekers een subsidie per kaartje betekent van € 210,-. Wat vindt de gedeputeerde van dit voorbeeld?

Het college zegt in reactie op de aanbevelingen dat het subsidieproces strakker georganiseerd gaat worden. Er zal gestuurd worden op resultaten. Het college wil ook de administratieve lastendruk verminderen. Hoe gaat de gedeputeerde dit aanpakken? Hoe worden de veronderstelde maatschappelijke effecten van cultuurbeleid inzichtelijk gemaakt? Hoe wil het college de vertaling van de aanbevelingen duidelijk in de cultuurnota opnemen, visueel of hoe dan ook?

Door middel van een evaluatie over een jaar op de genoemde punten moet duidelijk zijn hoe het verbetertraject eruit komt te zien.

Mevrouw PANNEKOEK leest in het rapport dat de provincie poogt de resultaten te meten, maar daarvoor de verkeerde indicatoren gebruikt. Er wordt alleen op publieksbereik en aantallen festivals gemeten, maar niet op cultuurklimaat en inhoudelijke kwaliteit. Het college deelt deze kritiek en zegt op zoek te gaan naar andere criteria. Hoe doet het college dat? Wat is daarbij de stand van zaken?

Volgens de Noordelijke Rekenkamer vindt alleen bij incidentele subsidies een kwaliteitstoets plaats door de adviescommissie. Het overgrote deel van het cultuurbudget loopt via de preferente instellingen, zonder kwaliteitstoets. Dat is een verbijsterende conclusie. De provincie voert door verdeling van de subsidiegelden over langjarige trajecten bij preferente instellingen een reactief beleid. Het college kan zo nooit beoordelen of de kwaliteit van het culturele aanbod verbetert. Deelt het college die mening? Zo ja, wat het gaat het daaraan doen?

De Noordelijke Rekenkamer vindt de verantwoording die de provincie vraagt in het kader van de ASV niet buitenproportioneel. De provincie verbindt echter geen consequenties aan het niet volledig doorgaan van activiteiten, ondanks het daarop gerichte subsidiesysteem. Gaat het college dit verbeteren? De provincie heeft gekozen voor proactief beleid met voldoende sturing en goede bewaking van het subsidieproces. Die keuze steekt schril af bij het oordeel van de Noordelijke Rekenkamer dat de uitvoering van het cultuurbeleid achterblijft bij de nagestreefde doelgerichtheid. Nu bepalen daardoor de instellingen in plaats van de provincie de uitvoering. Instellingen en provincie moeten nodig een professionaliseringslag maken.

Een onderzoek over twee of drie jaar zou goed zijn. Zo kunnen de staten zien of de door het college aangekondigde verbeteringen doorgevoerd zijn.

De heer VESTER deelt de gemaakte opmerkingen. Geruststellend is dat het erop lijkt dat het college de opmerkingen van de Noordelijke Rekenkamer ter harte neemt. Het idee van een onderzoek over twee of drie jaar valt in goede aarde.

De heer DIJKSTRA vindt een dergelijk onderzoek ook een goed idee. Het college is immers van zins om de aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer over te nemen. Veel van de opmerkingen uit het rapport zijn overigens herkenbaar. Die kwamen ook uit de quickscan van het vorig jaar naar voren. Ook toen is door het college gezegd de aanbevelingen over te nemen.

De provincie moet in het vervolg goed aan de slag met een kwalitatieve en inhoudelijke toets. Het is goed om te weten hoeveel mensen ergens op af komen, maar het moet vooral om zaken met een toegevoegde waarde gaan.

Mevrouw STIJKEL houdt vraagtekens over de afrekenbaarheid. Volgens sommigen is alles te meten. De vraag is of dat nodig is. Op cultuurgebied zijn bezoekersaantallen een goede graadmeter, al zegt dat niets over de inhoud. In hoeverre is het een overheidstaak om burgers met cultuur op te voeden? De kans om uit de bocht te vliegen met vernieuwende zaken is dan ook groot.

Het is goed dat het college de aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer ter harte neemt. Daarbij moet de kramp van alles verantwoorden worden vermeden.

De heer HEMSTEEDE vraagt naar het "uit de bocht vliegen".

Mevrouw STIJKEL wijst op voorstellingen van de PeerGroup met drie of vier bezoekers. Vernieuwing wordt immers vaak verschillend gewaardeerd.

De heer MUNNIKSMa erkent dat kortgeleden een eerder rapport van de Noordelijke Rekenkamer aan de orde is geweest. Dat was van een ander aggregatieniveau, maar trok over dezelfde periode dezelfde conclusies. In het huidige onderzoek is meer concreet naar Drenthe gekeken.

Geeft het rapport een redelijk positief beeld of ligt het meer genuanceerd? Dat oordeel is aan de Noordelijke Rekenkamer.

De heer HEMSTEEDE vraagt naar een politiek oordeel over het rapport.

De heer MUNNIKSMA legt uit dat het rapport uit 2008 stamt en betrekking heeft op het jaar 2006. Toen is een eerste stap gezet naar flexibilisering en verzakelijking van de relatie tussen provincie en instellingen op cultuurgebied. Naar aanleiding van beide rapporten kan vastgesteld worden dat de provincie op weg is naar die verzakelijking. De VVD-fractie heeft daarover niet ten onrechte een motie ingediend bij de algemene beschouwingen. De vingeroefeningen van 2006 zijn gevolgd door een stap vooruit in de jaren 2007 en 2008. De provincie is echter nog steeds bezig om de zaken beter te krijgen. Gezien de verantwoordelijkheid van het college en de controlerende taak van de staten is het goed om daarbij de vinger aan de pols te houden. Dat komt ook aan de orde bij bespreking van het rapport naar aanleiding van de VVD-motie over verzakelijking.

In de vorige collegeperiode is besloten meer doelmatig te werken met de instellingen. Het blijkt echter moeilijk om de doelstellingen te verwoorden. Die zijn nu vooral kwantitatief, want het gemakkelijkst te meten. Wie zwaar aan bezoekersaantallen tilt, moet daaraan consequenties verbinden voor subsidieverlening. Bij Sky Radio is het doel een bepaalde luisterdichtheid. Bij culturele portretten op de Drentse radio en televisie zijn andere criteria dan de luister- en kijkdichtheid aan de orde. Het college is er nog niet uit hoe dat gemeten moet worden. Een van de aanbevelingen is dan ook om het Onderzoeksbureau in te schakelen bij de toetsing van kwalitatieve doelstellingen. Moet dat een provinciale cultuurpolitie worden of visitatiecommissies? Waarschijnlijk het laatste. Er vinden al gesprekken plaats om iets dergelijks te realiseren op Noord-Nederlandse of, beter nog, Drentse schaal. Een en ander moet in het jaar 2009 afgerond zijn.

Hoe moeten de maatschappelijke effecten gemeten worden? Volgens het rapport moet de provincie prudenter zijn bij het benoemen. Soms kunnen die immers maar beter niet getoetst worden.

Er is veel gezegd over de PeerGroup. Die is vier jaar geleden inhoudelijk getoetst door het Rijk en moest de ruimte krijgen om zich door te ontwikkelen. Wat betreft de huidige kabinetsperiode is de PeerGroup het enige instituut in Drenthe dat op basis van een kwalitatief oordeel tot de fondsenstructuur gerekend wordt. Deze externe adviezen moeten natuurlijk meegewogen worden als het gaat om de PeerGroup.

De gedeputeerde onderschrijft in grote lijnen de conclusies van de Noordelijke Rekenkamer en de wens van de commissie om hierop op korte termijn terug te komen.

De heer HEMSTEEDE vraagt of de PeerGroup een voorbeeld is van een instelling waarbij het goed is om die niet op maatschappelijke effecten te toetsen.

De heer MUNNIKSMA vindt van niet. Het toetsen van maatschappelijke effecten is vrij ingewikkeld, anders dan het toetsen van kijk- en luisterdichtheid. De hoop is om bijvoorbeeld in Noord-Nederlands verband tot een visitatiecommissie te komen. De provincie moet daarnaast gereserveerd zijn bij het uiten van verwachtingen van grote economische effecten van bepaalde culturele uitingen. Dat is reëel bij Go China, maar niet bij de Culturele gemeente van Drenthe. Het is gemakkelijk om te zeggen dat Westerveld als Culturele gemeente van Drenthe een impuls zal geven aan het toeristisch bedrijfsleven. Om dat achteraf te onderbouwen is echter erg moeilijk.

Mevrouw PANNEKOEK vraagt of het maatschappelijke effect alleen vertaald wordt in aantallen bezoekers.

De heer HEMSTEEDE legt uit dat maatschappelijke effecten zaken zoals sociale cohesie omvatten. Dat is echter een moeilijk te meten effect van cultuurbeleid. Is het dan verstandig om niet te meten, wellicht omdat die effecten er niet zijn?

Mevrouw PANNEKOEK denkt niet dat het maatschappelijk effect van de PeerGroup nul is omdat er maar een paar bezoekers bij hun voorstellingen komen.

De heer HEMSTEEDE benadrukt dat die instelling publiek geld ontvangt.

Mevrouw PANNEKOEK herinnert zich een discussie in een gemeente over het vestigen van een bibliotheek. Toen zeiden wethouders: wij zijn goedkoper uit als wij alle inwoners een boek geven.

Mevrouw SMITH denkt dat het goed is de maatschappelijke effecten te onderzoeken als de PeerGroup in Amen is geweest.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw PANNEKOEK vraagt of de staten volgend jaar een voorstel ontvangen over het inrichten van visitatiecommissies en het opstellen van criteria. De staten kunnen dan aangeven hoe het aangepakt moet worden.

De heer MUNNIKSMA wijst erop dat in de Cultuurnota hierover het nodige wordt opgemerkt. Langs de daarin genoemde weg wordt naar een oplossing gezocht. Het blijft uitermate moeilijk om vast te stellen wanneer de kwaliteit adequaat vastgesteld kan worden. Veel kunstenaars worden toch ook pas na hun dood op waarde geschat? Er moet dus enige ruimte voor experimenten zijn.

De heer HEMSTEEDE wil niet op dat laatste punt ingaan en herhaalt de vraag naar de strakkere organisatie van het subsidieproces, vermindering van de lastendruk en het meer op resultaten sturen. Dat blijkt toch niet uit het rapport?

De heer DIJKSTRA vraagt welke concrete aanbevelingen van de Noordelijke Rekenkamer terug te zien zijn in de Cultuurnota.

De heer VESTER is het met de heer Munniksma eens dat cultuuruitingen niet afgerekend moeten worden op bezoekersaantallen. Wel is de vraag hoe sterk instellingen zijn in hun PR. Daarmee worden immers bezoekers getrokken. Daarop moeten zij wel afgerekend worden.

De heer MUNNIKSMA benadrukt dat een aantal aanbevelingen in de nieuwe Cultuurnota terug is te zien. Dat is ook het geval bij het antwoord op de VVD-motie. Doel van dit alles is verzakelijking van de relatie tussen provincie en instellingen, binnen de context van betere regels. Het is immers nutteloos veel kwalitatieve doelstellingen te formuleren als onduidelijk is hoe die getoetst moeten worden. Wat PR betreft het volgende. Als een instelling een bepaalde massa heeft, is PR een stuk gemakkelijker. In Drenthe heeft waarschijnlijk alleen het Drents Museum voldoende massa.

De heer WARMELINK merkt op dat de commissie voornamelijk ingaat op de zorgvuldigheid. Daarop scoort de provincie Drenthe bovendien goed. Een ander aspect van het rapport blijft daardoor onderbelicht. Of Drenthe een adequaat beleid voert, is immers niet vast te stellen.

De heer MUNNIKSMA vindt het goed begeleiden van het subsidieproces voor culturele instellingen een uitdaging die niet uit de weg gegaan moet worden. Dit geldt echter voor alle overheden die daarmee bezig zijn. Kwantitatief sturen blijkt gewoon niet voldoende voor een politiek afgewogen oordeel.

De VOORZITTER stelt vast dat een nieuw onderzoek over drie jaar brede instemming heeft.

9. Statenstuk 2008-349, Begroting 2009

De heer BEERDA ziet een probleem opduiken: de Sociale Agenda, de Culturele Agenda en de Museumnota moeten nog vastgesteld worden. Dit zijn immers belangrijke elementen van de begroting. Hoe gaat dat bijvoorbeeld bij de vaststelling van de begroting in november? Nu kunnen natuurlijk al financiële

middelen gereserveerd worden. Zaken op deze drie punten kunnen echter pas vastgesteld worden als de nota's er liggen.

De PvdA-fractie onderzoekt hoe jeugdzorg door cliënten en medewerkers wordt beleefd. Dat duurt langer dan gedacht gezien de lastige materie. De hoop is nog dit jaar te komen met een verhaal over Bureau Jeugdzorg in Drenthe. Drenthe doet het echter lang niet slecht als het om de aanpak van de jeugdproblematiek gaat.

Op bladzijde 27 kiest het college voor een extra inzet om de instroom van jeugdigen in de geïndiceerde jeugdzorg te voorkomen. Gaat dit alleen om een bedrag?

Bij het vroegtijdig schoolverlaten heeft Drenthe een probleem. Dergelijk gedrag moet worden voorkomen. Schrikbarend is de conclusie dat de hoofdoorzaken verkeerde studie- en beroepskeuze en gedragsproblemen zijn. Dat is wel erg kort door de bocht. Vindt de gedeputeerde dat het alleen aan de jeugd zelf ligt?

Op bladzijde 32 komt de topsport/breedtesport aan de orde. Wordt de motie hierover uitgevoerd zoals destijds is bedoeld?

Volgens het college, zie bladzijde 33, draagt een wisselwerking tussen cultuur en economie bij aan een succesvolle kenniseconomie. Die veronderstelling is toch hoogst twijfelachtig, ook volgens het Onderzoeksbureau en de Noordelijke Rekenkamer? Waarom staat het hier dan weer?

Mevrouw KAAL kan zich bij de programma's cultuur, welzijn en zorg vinden in de begroting, ondanks de moeizame interpretatie van de getallen op bladzijden 40 en 41, over verlagen van bestaande budgetten en niet meer ramen van budgetten.

De abstract vermelde budgetten op bladzijde 40 komen in de Sociale Agenda en de Culturele Agenda terug. Het is dan aan de staten om daar zonedig een andere prioritering aan te geven. Dan pas is de exacte invulling van de gelden aan de orde.

Wat de jeugdzorg betreft is het opstarten van het Triple P-project verheugend. Naar verluidt worden daarmee goede resultaten behaald.

Niet alle gemeenten doen mee met het project 7 tot 7. Wat is daarvan de reden? Zijn er nog mogelijkheden om die gemeenten erbij te betrekken?

In de begroting wordt een bedrag van € 350.000,- vermeld voor de Vuelta in 2009. Bij de Voorjaarsnota is afgesproken dat dit geld uit het Stimuleringsfonds zou komen, inclusief een apart statenstuk ter instemming. Nu blijkt dat het uit de exploitatie wordt gehaald. Vanwaar deze wijziging? Hoe houden de staten zo het overzicht, zonder apart statenstuk? Zit de verdubbelaar hier al in?

De heer KUIPERS vindt dat de begroting voor 2009 er goed uitziet. Het is een logisch en consequent vervolg op ingezet beleid en de uitkomsten van de algemene beschouwingen.

Op bladzijde 20 staat het voornemen om met onderzoek een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van het beleid op het terrein van cultuur, welzijn en zorg. Is het daarvoor begrote bedrag van € 12.000,- voldoende?

Op bladzijde 22 staan vier speerpunten voor het komende jaar, maar wordt Mijn omgeving node gemist. Dit speerpunt moet terugkomen. Uit de bijeenkomsten met de bevolking in dit verband blijkt dat die sterk betrokken zijn bij hun werkomgeving voor werk, leven en recreëren. Als het college dit goed aanpakt, is het verzekerd van support voor beleid.

Bij het voorgenomen beleid bij Wonen en leefomgeving/Mijn dag en Participatie/Mijn beweging volstaat blijkbaar een enkele regel, terwijl bij andere punten gekozen is voor een uitgebreide omschrijving. Krijgen de staten hierover op termijn nog uitgewerkte voorstellen? Of volstaat het met het op bladzijde 27 vermelde "krachtig doorzetten van beleid"? Hoe dan en waarmee?

Op bladzijde 25 staat het voornemen van inzet van beeldende kunst, vormgeving en kernkwaliteiten bij ingrepen in infrastructuur en landelijk gebied. Is hiervoor budget gereserveerd? Waaraan moet worden gedacht? Is het een idee om net zoals bij bouwen ten behoeve van de overheid 2% van de begroting voor dit doel te gebruiken?

In december wordt het definitieve concept van de Sociale Agenda en de Culturele Agenda besproken. Nu is al duidelijk dat belanghebbenden ernstige bedenkingen hebben bij die concepten. Is er voor de

komende jaren voldoende budget voor een volwaardig beleid op deze terreinen? Dit is in de begroting niet goed terug te vinden.

Op bladzijde 31 valt te lezen dat het rijk extra geld geeft voor het 7 tot 7-beleid. Wanneer komt dit geld en om hoeveel gaat het?

In 2009 start de Vuelta in Drenthe. Vooral het bedrag van € 350.000 ziet een deel van de GroenLinks-fractie graag anders ingezet.

Het college is van zins, zie bladzijde 3, het toeristisch belang van festivals en fysiek cultureel erfgoed te benadrukken. Hoe wil het college dit gestalte geven? Hiervoor staat toch geen budget in de begroting? Is het niet handig om K&C Drenthe onderzoek te laten doen naar klanttevredenheid over het cultuur-educatiebeleid? Scholen zitten er niet op te wachten dit zelf uit te vogelen.

Participatie wordt alleen bij Mijn beweging nadrukkelijk vermeld, op bladzijde 39. Dat is raar, omdat participatie veel meer omvat. Er wordt nog steeds diversiteit op zijn Drents gemist, inclusief concrete plannen.

De staten waren uitgenodigd voor een presentatie van het bureau Tuhuteru en partners over het te maken diversiteitsbeleid van de provincie. Die zou worden vertaald in een nota naar de staten. Die is wel gemaakt, maar nooit ontvangen. Hoe zit dat?

In de begroting staat bij Mijn beweging participatie vermeld. Volgens de nota van Tuhuteru kan in plaats van diversiteit gesproken worden van participatie. Dat is te summier. In de nota worden aandachtsvelden genoemd, zoals onderwijs, arbeidsmarkt, jeugdzorg, wonen en sport, met concrete adviezen over taak en rol van de provincie. Ook staan er aanbevelingen in de nota voor de Sociale Agenda. Daarvan is niets terug te vinden, zeker niet qua financiële vertaling. Hierover graag een toelichting van de gedeputeerde. Diversiteit mag immers niet ontbreken. Wat vinden de andere fracties hiervan?

In het staatje op bladzijde 36 krijgt het Huus voor de Taol een belangrijke taak toegedicht in het onderwijs. Dat wordt niet financieel vertaald, gezien het voornemen om het budget van dit huis voor 2009 met € 134.000,- te verlagen. Meer voor minder vragen kan hier echter niet.

De uitvoering van motie nr. 18 is minimaal en cryptisch. De wijze van uitvoering stemt tot ontevredenheid. Het college moet dan ook met een concreet plan van uitvoering komen. Ook de uitvoering van motie nr. 22 is erg mager. Uiteraard ligt de verantwoordelijkheid bij het schoolbestuur. De provincie kan een en ander wel stimuleren. GS moeten dan ook meer initiatief nemen dan in de begroting wordt verwoord.

Op bladzijde 41 staat dat de subsidie voor WSF-taken (wetenschappelijke steunfunctie) aan Groningen is stopgezet. Dit is overgeheveld naar Biblionet. Krijgen die daarvoor geld?

De heer VESTER maakt zich zorgen om het bedrag van € 350.000,- voor de Vuelta. In de meerjarenplanning staat de Vuelta echter op nul. Die is waarschijnlijk meegenomen in de profilering van Drenthe als sportprovincie. Waar blijft echter de verdubbelaar voor de breedtesport?

In de begroting voor 2008 is gesproken over vier grote Drentse musea. In de begroting voor 2009 gaat het ineens over vijf "musea van bovenlokale betekenis": Drents Museum, de Buitenplaats, herinneringscentrum Kamp Westerbork, Gevangenismuseum, Hunebedcentrum Borger. In de meerjarenbegroting is echter geen sprake van het Gevangenismuseum. Voor het Hunebedcentrum Borger is geen bedrag opgenomen. Graag een verduidelijking van de gedeputeerde.

Wat moet bovendien verstaan worden onder beeldende kunst- en vormgevingsinitiatieven van bovenlokaal hoog artistiek niveau?

De heer VAN DE BOER merkt op dat in de begroting bij de moties soms de indieners worden vermeld en soms wie die hebben gesteund. Bovendien gebeurt dat niet foutloos. Dat punt verdient verbetering. Bij een aangenomen motie is het overigens overbodig om te noemen wie die heeft ingediend.

In de vorige commissievergadering is om een concretisering gevraagd van Werken en leren. Regelmatig is de vraag aan de orde naar de uitvoering van afspraken. De op 17 september gestelde vragen zijn al op 18 september beantwoord. Complimenten voor deze snelle afhandeling.

In de begroting worden reken- en taalprestaties genoemd, doorstroming naar havo en vwo en het aantal voortijdig schoolverlaters. Hier moet de doorlopende leerlijn in het beroepsonderwijs nadrukkelijk in het

oog worden gehouden, te beginnen met die van vmbo naar mbo. Daar zitten grote risicogroepen met een behoorlijk percentage vroegtijdig schoolverlaters. Daar zit vanuit economisch perspectief gezien echter ook het breed en adequaat opgeleid personeel dat Drenthe nodig heeft. Hier ligt een duidelijke koppeling met de notitie Drenthe werkt.

Op de bladzijden 27 en 31 is sprake van het 7 tot 7-beleid. Zijn er al tussentijdse resultaten te melden? Welke inhoud kan Drenthe aan haar koploperpositie geven?

Er zijn kritische opmerkingen gemaakt over de Vuelta. In Spanje weet echter iedereen, zo heeft spreker op vakantie vastgesteld, dat die volgende jaar in Drenthe begint!

De heer MUNNIKSMA suggereert daarnaar samen met de heer Van de Boer in Spanje verder onderzoek te doen.

De heer VAN DE BOER is niet ongenegen om daarover in gesprek te gaan.

Op bladzijde 34 van de begroting wordt het Nedersaksisch opgevoerd en een onderzoek naar de overgang van deel II naar deel III. Wat is hierbij de stand van zaken? Zijn hierover al besluiten genomen? Zo ja, welke? Zo nee, wat kunnen de staten verwachten?

Het budget van beeldende kunst en vormgeving gaat naar de gemeenten Emmen en Assen, die verantwoordelijk worden voor het stimuleren van regionaal beeldendekunstbeleid. Hoe vindt die overdracht plaats? Welke garanties zijn er te geven dat het in de nieuwe constellatie minstens zo goed gaat? Is het geen idee om na anderhalf jaar een onderzoek te doen bij de overige gemeenten hoe de regeling in gedereguleerde vorm ervaren wordt? Ondervinden zij er nadeel van dat het geld niet meer bij de provincie zit? Wat betekent in dit verband dat in de begroting staat dat het college zich verantwoordelijk voelt voor een goede overgang naar de gemeenten?

Onlangs is de commissie door het Noord-Nederlands Orkest (NNO) benaderd voor een hogere Noordelijke convenantsbijdrage van € 200.000,--. Kan de gedeputeerde iets zeggen over de onderhandelingen hierover? Is het nodig om bij deze begroting of op een ander moment om extra steun te vragen?

Mevrouw STIJKEL leest op bladzijde 22 vier prachtige speerpunten, maar mist vooral het speerpunt Mijn omgeving en het diversiteitsbeleid.

De begroting sluit goed aan bij de nota's, al loopt de begroting daar qua besluitvorming voorop. Vandaar dat de ChristenUniefractie een voorbehoud maakt.

Hoe verloopt de samenwerking bij de 7 tot 7-projecten?

Mevrouw HAARSMA stipt de vraag aan hoe het college de instroom van jeugdigen in de geïndiceerde jeugdzorg wil voorkomen. Het gaat met name over de Centra voor Jeugd en Gezin. Een en ander komt in de Sociale Agenda aan bod, het meerjarig beleidskader en het Uitvoeringsprogramma jeugdzorg. Er gaat uiteraard extra geld naar de Centra voor Jeugd en Gezin. Daarvoor hebben de staten al bij de voorjaarsnota gezorgd.

Het voortijdig schoolverlaten is een belangrijk onderdeel van de Sociale Agenda. Het staat ook landelijk hoog op de politieke agenda. Momenteel onderzoekt het Onderzoeksbureau naar aanleiding van onderzoek van Sardes de registratie van voortijdig schoolverlaten. Het nieuwe registratiesysteem zal in eerste instantie leiden tot een verhoging van het percentage. De aanpak van de doorlopende leerlijnen, die van essentieel belang is voor ook de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt, moet vervolgens tot een daling daarvan leiden.

De heer HEMSTEEDE vraagt wat de nieuwe methode van meten betekent voor de oude getallen over voortijdig schoolverlaten en de ambities daarbij.

Mevrouw HAARSMA legt uit dat de registratiesystemen steeds verfijnder worden. Bovendien is sprake van een meer eenduidige aanpak van registratie, met name in het Veenkoloniale gebied. Het Onderzoeksbureau zal eind 2008 met een nota komen over deze problematiek. Cijfers over schoolverlaten zijn niet paraat.

De heer VAN DE BOER geeft een voorbeeld waarom verfijning nodig is. Iemand van 16 jaar verlaat school en wordt gevraagd wat die gaat doen. Die antwoordt te gaan werken, maar werkt in de praktijk twee avonden in het weekend in een snackbar. Die blijft ongekwalificeerd en staat dus met lege handen. De landelijke uitvalcijfers voor middelbaar en beroepsonderwijs liggen rond de 33 tot 50%. Daar ligt een enorm grote problematiek verborgen.

Mevrouw HAARSMA stelt voor het punt van Mijn omgeving, de diversiteit te behandelen bij de bespreking van de Sociale Agenda. Daarbij zal ook motie nr. 18 meer expliciet meegenomen worden. Er wordt hard gewerkt aan de sociale allianties in het kader van het 7 tot 7-beleid en de Sociale Agenda. Er vindt ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats over het format. De Sociale Agenda is nog niet vastgesteld en dus is er ook nog geen convenant afgesloten. Waarom doet niet iedere gemeente hieraan mee? Dat is een misverstand. Alle gemeenten doen mee, al zijn er nog geen convenanten afgesloten. De gedeputeerde Financiën heeft voorgesteld het bedrag voor de Vuelta niet uit het Stimuleringsfonds te halen. Het gaat immers niet om een investering voor infrastructuur of zoiets. De verdubbelaar wordt gehaald uit de pot voor het profileren van Drenthe als sportprovincie. Meer details komen aan bod in de commissie-BFE.

Mevrouw KLIP weet niet precies hoe het zit met de WSF en het aframen van het bedrag voor de provincie Groningen. Dat wordt opgezocht.

Dat er sprake is van vijf musea van bovenlokaal belang is geen nieuwtje. Dat staat ook al in het concept van de Culturele & Museale Agenda. Het Gevangenismuseum is een Rijksmuseum en wordt niet structureel door de provincie gefinancierd. Vandaar dat het in de begroting op nul staat. Wel worden er projectsubsidies verstrekt.

Voor het Hunebedcentrum Borger is op bladzijde 41 inderdaad geen bedrag opgenomen. In de Museale Agenda wordt echter voorgesteld het budget te verhogen.

De heer MUNNIKSMa vindt het jammer dat de heer Beerda van de koppeling tussen economie en cultuur af wil. Die is er waarschijnlijk ingeval van relatief kleine, individuele culturele happenings. Dan moet echter geen een op een relatie worden verwacht met de economische potentie van de locatie. In een bredere context valt die koppeling zeker wel te maken, zoals ook het rijksbeleid laat zien. Als er 's zomers geen culturele evenementen worden georganiseerd, heeft dat een relatie met het toeristisch product in Drenthe. Het Hunebedcentrum bijvoorbeeld draagt ertoe bij dat er ook bij slecht weer een alomvattend toeristisch product blijft.

De indruk bestaat dat bij de presentatie van de Culturele Agenda voldoende budget voor beeldende kunst en vormgeving (BKV) vrijgemaakt kan worden. Het college wil zich meer focussen op het provinciale belang, bijvoorbeeld bij ondersteuning van beeldende kunst bij de infrastructuur. Daarvoor is door het vorige college een aanzet gegeven. VNG heeft daarnaast met OCW afgesproken dat BKV geen provinciale taak meer is. De overgang is echter geheel niet geregeld. Daarover zal alsnog overleg worden gevoerd. De staten horen meer hierover bij behandeling van de Culturele Agenda.

Moet de klanttevredenheid over cultuureducatie gemeten worden door K&C Drenthe? Dat voorstel komt neer op de slager die eigen vlees keurt. Wellicht dat hier de Noordelijke Rekenkamer uitkomst kan bieden. Doel is om meer aan te sluiten bij het OCW-beleid voor cultuureducatie op de scholen. Ook dit komt bij de Culturele Agenda aan de orde.

Wordt het Huus van de Taol in staat gesteld om zijn onderwijsstaken te vervullen? De genoemde € 134.000,- bestaat uit diverse aanjaagsubsidies in het jaar 2007. Die zijn niet meer nodig met het oog op structurele financiering in 2008.

In de vorige collegeperiode heeft de provincie Groningen het voortouw genomen in een gesprek met BZK over de status van het Nedersaksisch. De Universiteit van Groningen heeft daar intussen ook onderzoek naar gedaan. De Nedersaksische gemeenten en provincies zijn over een en ander in overleg. Het college komt daar in de komende tijd op terug. Het is van belang dat de betrokken overheden één lijn trekken.

De heer VAN DE BOER vraagt of ook over de grens naar Duitsland gekeken wordt.

De heer MUNNIKSMA legt uit dat het alleen om Gelderland, Overijssel, Drenthe, Groningen en de gemeenten West- en Ooststellingwerf gaat. Een randvoorwaarde is dat de regeldruk bij de overgang naar deel III niet dramatisch stijgt. De nieuwe status van het Fries bijvoorbeeld heeft geleid tot fors veel extra regelgeving.

Het NNO is aanleiding voor het college om bij het ministerie extra geld te vragen. Dergelijke instellingen behoren immers tot de basisinfrastructuur en dus tot de verantwoordelijkheid van het Rijk. Daarbij worden kleine stapjes vooruit gemaakt. Als die discussie is afgerond, moet opnieuw bezien worden of er voldoende geld beschikbaar is voor het NNO, inclusief de convenantsmiddelen. Na de begroting is er immers begin 2009 weer een Voorjaarsnota en ook is er de post onvoorzien in de begroting 2009.

Bij de moties zou consequent vermeld worden wie de moties heeft ingediend. Die correctie is blijkbaar niet goed doorgevoerd.

TWEEDE TERMIJN

De heer BEERDA maakt duidelijk bij de relatie tussen cultuur en economie te doelen op cultuur als vestigingsfactor. Volgens het rapport van de Noordelijke Rekenkamer blijkt dat provincie en culturele instellingen geen gegevens hebben over de veronderstelde relatie tussen cultuur en bedrijfsvestigingen. Volgens de literatuur is het bewijs voor deze stelling dan ook weinig overtuigend. Dat bij culturele evenementen geld uitgegeven wordt door mensen is wat anders.

De heer KUIPERS veronderstelt dat in het verleden aan organisaties is gevraagd om het cultuureducatiebeleid te evalueren. K&C Drenthe is toch de logische keuze voor een evaluatie?

Diversiteit, Mijn omgeving en de moties komen volgens mevrouw Haarsma aan de orde bij de Sociale Agenda. Waarom niet ingegaan op de inhoud? Doel is toch verdieping? Die wordt niet bereikt als de zaak wordt doorgeschoven naar de behandeling van de Sociale Agenda. Het concept daarvan valt toch binnen twee dagen bij de commissieleden in de brievenbus? De bijdragen van vandaag kunnen daarin toch niet meegenomen zijn?

Mevrouw HAARSMA bevestigt dat de concept-Sociale Agenda vandaag of morgen verstuurd wordt. Daarna is er alle gelegenheid om daarover van gedachten te wisselen, aan de hand van de inhoud van de nota.

De heer KUIPERS gaat ervan uit voldoende aanknopingspunten te krijgen bij de concept-Sociale Agenda om zijn punten aan de orde te stellen.

De heer VESTER vindt het idee van vormgeving van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte goed, zie bladzijde 34. Gaat het om een soort 1%-regeling? Gaat het college gemeenten stimuleren met een dergelijke regeling te komen?

De heer VAN DE BOER geeft de gedeputeerde als suggestie mee de Duitse deelstaten en steden bij het Nedersaksisch te betrekken. Dit is een concreet aanknopingspunt voor grensoverschrijdend beleid.

De heer MUNNIKSMA neemt de suggestie over om bij het Nedersaksisch over de grens te kijken. In het rapport-Herweijer is daaraan ook aandacht besteed.

Er is in het provinciehuis nog geen sprake van een 1%-regeling voor BKV. Wel is afgesproken om bij grote infrastructuuringrepen, A28, A37 en N34, meer aandacht te schenken aan de vormgeving. De gemeenten die de BKV-middelen naar zich toe hebben getrokken, zullen geprikkeld worden daaraan vorm en inhoud te geven.

K&C Drenthe moet bij het afleggen van verantwoording voor de besteding van subsidiegelden natuurlijk ook ingaan op bereik en dergelijke.

Tussen cultuur en economie bestaat op een hoger aggregatieniveau wel degelijk een relatie. De conclusie van de Noordelijke Rekenkamer over de relatie tussen vestiging en cultuur wordt niet gedeeld. Het gaat niet alleen om schitterende natuur en mooie woningen. Cultuur en sport spelen ook een rol bij bedrijfsvestiging.

De VOORZITTER stelt vast dat het statenstuk de B-status behoudt.

De heer BEERDA vindt de geluidskwaliteit van het nieuwe camerasysteem slecht. Het produceert bovendien de nodige herrie.

10. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mede dat de Werkgroep sociaal-cultureel beleid haar werkzaamheden heeft vervuld. De leden daarvan worden bedankt voor hun inzet.

11. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 17.36 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 3 december 2008,

,voorzitter

,commissiegriffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 29 oktober 2008 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

9 Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de website van Drenthe beweegt! eind 2008 op orde zal zijn.

17 Mevrouw KLIP zoekt uit hoe het precies zit met de WSF-taken en het aframesen van het bedrag voor de provincie Groningen.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Cultuur en Welzijn

(bijgewerkt tot en met statencommissievergadering van 29 oktober 2008)

Nr.	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Wijze van afdoening	✓
1.	21-05-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe de commissie te zullen informeren over de resultaten op het gebied van de multifunctionele dienstencentra.		
2.	21-05-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe de commissie schriftelijk te zullen informeren over de doorstroming van arbeidsgehandicapten naar de arbeidsmarkt.		
3.	05-12-2007 SC CW	De heer MUNNIK SMA zegt toe dat het college binnenkort een culturele POP-kaart zal uitbrengen.		
4.	11-06-2008 SC CW	De heer MUNNIK SMA zegt een overzicht toe van de in de vorige beleidsperiode bereikte resultaten met flexibele marktwerking in de cultuursector.		
5.	29-10-2008 SC CW	Mevrouw HAARSMA zegt toe dat er een update van de website Drenthe beweegt! komt vóór 1 januari 2009.		
6.	29-10-2008 SC CW	Mevrouw Klip zoekt uit hoe het precies zit met de WSF-taken en het aframen van het bedrag voor de provincie Groningen		
		Lange termijn		
1.	04-07-2007 PS	Mevrouw HAARSMA zegt toe het idee van een leerstoel zorgeconomie in haar gesprekken met de onderwijs- en kennisinstellingen te zullen meenemen.		
2.	23-01-2008 SC CW	De heer BAAS zegt toe dat de functie van subsidiemakelaar vóór het zomerreces wordt ingevuld.		
3.	21-05-2008 SC CW	De heer MUNNIK SMA zegt toe bij de evaluatie van de provinciale monumentenverordening een lijst met bezwaarschriften te voegen.		

		Moties		
M1	14-03-2007 PS	PS hebben het college van gedeputeerde staten verzocht het Drents Plateau in staat te stellen het tijdschema te versnellen door € 200.000,- extra ter beschikking te stellen voor aanstelling van personeel en na te gaan op welke wijze het provinciaal apparaat in staat kan worden gesteld om tot de gewenste versnelling te komen en daarover zo nodig nader overleg met PS te plegen.		
M5	25/26-6-2008 PS	PS dragen GS op: - met het herinneringscentrum en het Rijk in gesprek te gaan over de vernieuwende invulling van het historische landschap, waaronder de woning van de voormalig kampcommandant en van het herinneringscentrum en het herinneringscentrum te vragen een op geld te zetten plan hiervoor te ontwikkelen; voor deze invulling gedurende de periode van de looptijd van de nieuwe Culturele Agenda een jaarlijks bedrag van vooralsnog € 100.000,- te reserveren en definitief over deze bijdrage te besluiten op het moment dat het plan van het herinneringscentrum gereed is.	Begroting 2009 (blz. 37)	√
M16	25/26-6-2008 PS	PS dringen er bij GS op aan een onderzoeksopdracht te formuleren voor een onderzoek waaruit moet blijken of de ambtelijke organisatie in staat is haar nieuwe rol te vervullen o.a. voor wat betreft de afhandeling van subsidies en aanbesteding. Onafhankelijk onderzoek in te laten stellen (onderzoeksbureau of extern) zodat PS bij de besluitvorming over de verdere flexibilisering van budgetten van preferente organisaties inzicht hebben of de provinciale organisatie daarvoor voldoende is toegerust.	Brief van GS d.d. 29 oktober 2008 met onderzoeksrapport "Verzakelijking subsidierelatie naar volgende fase" + begroting 2009 (blz. 37)	√
M17	25/26-6-2008 PS	PS dringen er bij GS op aan om in overleg met Drents Landschap en Drents Plateau te komen tot een vangnetconstructie ten behoeve van het behoud van kerkgebouwen en de benodigde middelen daarvoor op te nemen in de begroting 2009.	Begroting 2009 (blz. 37)	√
M18	25/26-6-2008 PS	PS verzoeken GS om in overleg te gaan met gemeenten en ROC's om probleemjongeren tussen 18-23 jaar in Drenthe te inventariseren en om samen met gemeenten te onderzoeken of een speciale jongerenopvang tot de mogelijkheden behoort.	Begroting 2009 (blz. 37)	√
M22	25/26-6-2008 PS	PS verzoeken GS om te stimuleren dat de basisscholen in Drenthe gebruikmaken van het project Klasse!kas om de financiële weerbaarheid van kinderen in Drenthe te vergroten.	Begroting 2009 (blz. 38)	√